

4 Souhrnná informace o zemědělských subjektech v roce 2016

Předkládané výstupy ze strukturálního zjišťování reprezentují 26 525 zemědělských subjektů (23 402 subjektů fyzických osob a 3 123 právnických osob) naplňujících v roce 2016 stanovené prahové hodnoty.

Tab. 1 Zemědělské subjekty v letech 2000 až 2016¹⁾

Subjekty	Ukazatel	2000	2010	2013	2016	Index (%) 2016/2000
Zemědělské subjekty celkem	Počet	26 539	22 864	26 246	26 525	99,9
	Obhospodařovaná zem. půda (ha)	3 604 400	3 483 500	3 491 818	3 456 646	95,9
	Průměrná výměra (ha)	136	152	133	130	96,0
	Pracující celkem (fyzické osoby)	222 693	186 100	181 756	182 294	81,9
	Pracující celkem (přepočtení na plně zaměstnané - AWU)	166 365	108 814	105 916	104 480	62,8
fyzické osoby	Počet	23 714	19 781	23 345	23 402	98,7
	Obhospodařovaná zem. půda (ha)	923 775	1 013 303	1 063 960	1 040 124	112,6
	Průměrná výměra (ha)	39	51	46	44	114,1
	Pracující celkem (fyzické osoby)	62 872	57 596	63 972	63 683	101,3
	Pracující celkem (přepočtení na plně zaměstnané - AWU)	38 434	30 785	33 630	34 687	90,3
právnické osoby	Počet	2 825	3 083	2 901	3 123	110,5
	Obhospodařovaná zem. půda (ha)	2 680 625	2 470 197	2 427 858	2 416 521	90,1
	Průměrná výměra (ha)	949	801	837	774	81,5
	Pracující celkem (fyzické osoby)	159 821	128 504	117 783	118 611	74,2
	Pracující celkem (přepočtení na plně zaměstnané - AWU)	127 931	78 029	72 285	69 793	54,6

Ve srovnání s rokem 2000 se počet zemědělských subjektů téměř nezměnil (-0,1 %). Vzrostl počet subjektů právnických osob (+10,5 %), zejména společností s ručením omezeným (+40,2 %), výrazně se snížil počet družstev (-32,2 %). Počet subjektů fyzických osob se mírně snížil (-1,3 %).

Zemědělské subjekty v roce 2016 obhospodařovaly 3 457 tis. ha zemědělské půdy, tj. 43,8 % rozlohy České republiky, v roce 2000 to bylo 45,7 %, během 16 let se plocha obhospodařované zemědělské půdy snížila o 148 tis. ha. Došlo k přesunům zemědělské půdy mezi subjekty fyzických a právnických osob; od roku 2000 se na straně subjektů fyzických osob výměra zemědělské půdy o 12,6 % navýšila, zatímco subjektům právnických osob 9,9 % výměry ubylo. Nejvyšší úbytek půdy zaznamenala družstva (-36,9 %). Subjekty fyzických osob v roce 2016 hospodařili na 30,1 % z celkové výměry zemědělské půdy, v roce 2000 to bylo 25,6 %.

K významným změnám došlo ve vlastnických vztazích k půdě. Zatímco v roce 2000 subjekty hospodařily téměř výhradně na půdě pronajaté (92,4 %), v roce 2016 vlastnily již 26,9 % celkové výměry zemědělské půdy. Subjektům fyzických osob v roce 2000 patřila čtvrtina zemědělské půdy, v roce 2016 již téměř polovina. U subjektů právnických osob se podíl vlastní půdy v období 2000–2016 zvýšil z 1,3 % na 17,8 %.

Průměrná výměra zemědělského subjektu v roce 2016 činila 130 ha. V letech 2000 – 2016 došlo u subjektů fyzických osob k nárůstu jejich průměrné výměry o 5 ha na 44 ha (+14,1 %), u osob právnických k poklesu o 175 ha na 774 ha (-18,5 %).

¹⁾ Výsledky ze šetření konaného v roce 2000 byly přepočteny podle stanovených prahových hodnot pro Agrocensus 2010, Strukturální šetření 2013, 2016.

Počet pracujících v zemědělství se za období 2000 – 2016 snížil celkem o 40 tis. osob na 182 tis. (-18,1 %), pokles pracujících přepočtených na plně zaměstnané byl ještě výraznější, o 62 tis. osob na 104 tis. (-37,2 %). Úbytek pracujících jde zcela na vrub úbytku 41. tis. v podnicích právnických osob, počet pracujících v podnicích fyzických osob zůstává přibližně na stejné úrovni. Počet pracujících na kratší anebo sezónní pracovní úvazek vzrostl v roce 2016 v obou kategoriích.